

Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk UIT/19-080463
Zaaknummer Z29161
Afdeling Samenleving
Informant dhr. W. Boersma
Doorkiesnummer (0522) 46 75 67
Bijlagen geen

Staphorst, 13 maart 2019
Verzonden

Onderwerp Ongevraagde advies omtrent WMO-gelden

Adviesraad Sociaal Domein Staphorst
Postbus 2
7950 AA STAPHORST

14 MAART 2019

Geachte heer Bijl,

Hartelijk dank voor het advies over de Wmo-gelden. We hebben kennis genomen van het advies en geven hieronder een inhoudelijke reactie op het gegeven advies. In onze reactie haken we in op drie zaken die in het advies naar voren zijn gekomen:

1. De voorzieningen binnen de Wmo zijn (te) beperkt als gevolg van de financieringsmogelijkheden
2. Het is onwenselijk als de gerealiseerde overschotten op de Wmo op zullen gaan in de algemene middelen
3. Er zou een substantiële voorziening gecreëerd moeten worden vanuit de Wmo overschotten ten behoeve van Wmo gerelateerde incidentele uitgaven. Overschotten dienen niet door gewijzigd beleid aan structurele uitgaves, zoals het afdekken van verwachte tekorten, worden ingezet.

1. *De voorzieningen binnen de Wmo zijn (te) beperkt als gevolg van de financieringsmogelijkheden*
De uitgangspunten van de Wmo zijn sinds 2015 gewijzigd ten opzichte van de Wmo van voor 2015. Waar voorheen de compensatieplicht centraal stond, is in de nieuwe Wmo het maatwerk centraal komen te staan. De compensatieplicht hield in dat de gemeente mensen met een beperking moest compenseren voor de beperking die zij ondervonden bij hun zelfredzaamheid en participatie. Door de claimcultuur die daardoor ontstond is de verantwoordelijkheid van de gemeente verschoven naar het aanvullen op wat iemand zelf of zijn netwerk kan bijdragen aan het kunnen meedoen in de samenleving. Met de opdracht om maatwerk te leveren zijn we vanaf 2015 aan de slag gegaan. Voor een aantal inwoners heeft dat tot een afname van geïndiceerde uren geleid. Aan de andere kant zijn er door het uitgangspunt van maatwerk ook nieuwe deuren open gegaan. Er wordt nu meer vanuit de ondersteuningsvraag geredeneerd en steeds minder vanuit het aanbod. Er wordt minder gewerkt vanuit lastige en ondoorzichtige protocollen en indicatiestellingen op afstand. Onderzoek wijst uit dat deze werkwijze bijdraagt aan de zelfredzaamheid en het langer thuis wonen van cliënten. Voor het maatwerk gaan we uit van de goedkoopst adequate oplossing. Met dit uitgangspunt kunnen we niet altijd meegaan met de wens van de inwoner, maar we hechten veel belang aan passende

ondersteuning. Het signaal dat er geen passende ondersteuning geboden kan worden, vanwege gebrek aan financieringsmogelijkheden, herkennen wij niet. Wel zijn we nog lerende in het leveren van maatwerk. Wat is de reikwijdte? Ook wij moeten de slag maken van aanbodgericht naar vraaggericht. Dat is een proces waarin we telkens een stap zetten.

Bij de aanvullende beantwoording geven jullie aan dat onvoldoende financieringsmogelijkheden onder andere blijkt uit de bezuinigingen op de uurtarieven van de zorgaanbieders. Met de nieuwe contracten voor begeleiding zijn er inderdaad uurtarieven naar beneden bijgesteld. Dit is gedaan op basis van een reële kostprijsberekening. Met een zelfde soort berekening zijn de tarieven voor huishoudelijke hulp juist omhoog gegaan. Bij een reële kostprijsberekening wordt rekening gehouden met velerlei factoren, waardoor de continuïteit van zorg en ondersteuning bij normale bedrijfsvoering goed haalbaar is. Vooral voor aanbieders met een grote overhead vraagt dit om zaken soms anders te organiseren. Voor ons is van belang dat onze inwoners de ondersteuning krijgen die nodig is, die afgesproken is, zodat deelname aan de maatschappij mogelijk is of wordt gemaakt.

2. Het is onwenselijk als de gerealiseerde overschotten op de Wmo op zullen gaan in de algemene middelen

Afgelopen jaren hebben we overgehouden op de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wmo. Tegelijk weten we dat komende jaren de middelen vanuit het Rijk onvoldoende zullen zijn voor de uitgaves die we hebben op de Wmo. Dit heeft sterk te maken met de korting die er in 4 jaar tijd wordt doorgevoerd op de bijdrage die we vanuit het Rijk ontvangen. Van 2,4 miljoen in 2015 naar 1,5 miljoen in 2019. Deze korting moeten we als gemeente zelf opvangen. Gemeente Staphorst hecht gezien haar verantwoordelijkheid belang aan de continuïteit van zorg. Om die continuïteit te kunnen garanderen moeten we zorgen voor een financieel plaatje dat ook voor de komende jaren kloppend is. Uitgaves waar geen middelen tegenover staan, is vragen om drastische maatregelen die ook gevolgen zullen hebben voor de cliënten. Gevolgen die we niet acceptabel vinden in het licht van onze taak en verantwoordelijkheid. Daarom heeft de raad in 2015 al besloten om de overschotten in een reserve sociaal domein te storten in plaats van de middelen terug te laten vloeien naar de algemene middelen. Deze keuze werd gemaakt toen bekend werd wat Staphorst zou ontvangen vanuit het Rijk voor de jaren 2015 tot en met 2019.

Zoals de raad heeft besloten zijn de afgelopen jaren de overschotten terecht gekomen in de reserve sociaal domein. In de toekomst zijn de middelen vanuit het Rijk niet goed meer te relateren aan de uitvoering van een specifieke wet in het sociaal domein. Daarom zal in de toekomst worden begroot op verwachte uitgaves in plaats van op basis van verwachte ontvangen inkomsten vanuit het Rijk. Dit neemt niet weg dat de middelen van het Rijk af zullen nemen en dat we met een financiële opgave blijven zitten op de Wmo en überhaupt in het sociaal domein. Aangezien er steeds meer samenhang ontstaat in de uitvoering van de wetten in het sociaal domein, is er ook een gezamenlijke opgave in het sociaal domein. Voor die opgave is een zogenaamde transformatie in het sociaal domein noodzakelijk. Daar moeten we de komende jaren handen en voeten aan geven, zodat we ook in de toekomst onze verantwoordelijkheid kunnen nemen richting onze inwoners. Het ligt voor de hand dat deze transformatie om investeringen vraagt en dat de middelen daarvoor worden gezocht in de overschotten van de afgelopen jaren.

3. *Er zou een substantiële voorziening gecreëerd moeten worden vanuit de Wmo overschotten ten behoeve van Wmo gerelateerde incidentele uitgaven. Overschotten dienen niet door gewijzigd beleid aan structurele uitgaves, zoals het afdekken van verwachte tekorten, worden ingezet.*

U geeft in het advies aan dat het goed zou zijn om de overschotten niet te gebruiken voor de tekorten die ontstaan op de Wmo, maar dit te gebruiken voor incidentele uitgaven. We zijn erg benieuwd aan wat voor incidentele uitgaven we zouden kunnen denken. Graag gaan we hierover met u in gesprek. Overigens is het niet door gewijzigd beleid dat de tekorten gedekt gaan worden door de overschotten van afgelopen jaren. De ontschotting staat los van de keuze om de overschotten van de eerste jaren te gebruiken voor de tekorten in de komende jaren.

We staan voor een grote opgave om ook de komende jaren in het sociaal domein de inwoners passende ondersteuning te kunnen blijven bieden. Daarvoor zullen we zaken anders moeten doen. Dit is een zoektocht, zoals alle gemeentes die op dit moment hebben. Zoals eerder aangegeven vraagt dat anders doen, het transformeren, om investeringen. Hoe die transformatie concreet vorm moet krijgen in Staphorst is volop onderwerp van gesprek. We hopen in die uitdaging ook samen op te trekken met de adviesraad. Mochten er ideeën zijn, thema's waar we op moeten inzetten of hoe we zaken slimmer in kunnen richten, dan horen we het graag. Wat betreft het creëren van substantiële voorziening voor incidentele uitgaves, zijn er wellicht mogelijkheden als die incidentele uitgaves ten behoeve van de transformatie zijn. Dit is een idee dat we verder uit willen werken en waar we graag in een later stadium met u van gedachte over willen wisselen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Staphorst,
de secretaris, de burgemeester,

P.F.G. Rossen MPM

drs. T.C. Segers MBA

Afschrift verstuurd aan: